

Otázky ke zkoušce z předmětu Řízení finančních a bankovních rizik

1. Popište problematiku asymetrie informací na trhu úvěrů, nepříznivý výběr a morální hazard znázorněte i graficky.
2. Charakterizujte řídicí a kontrolní systém banky. Popište úkoly dozorčí rady a představenstva. Popište činnost útvaru vnitřního auditu a proces ověřování řídicího a kontrolního systému banky externím auditorem.
3. Vymezte rozdíl mezi kvalitativními a kvantitativními metodami měření finančních rizik. Charakterizujte citlivost a směrodatnou odchylku, jejich výhody a nevýhody, možnosti použití.
4. Definiujte rozdíl mezi absolutní, relativní a marginální Value at Risk. Popište tři typy potenciálních ztrát banky (znázorněte i graficky). Uveďte, v čem spočívají nedostatky metody Value at Risk.
5. Charakterizujte tři metody pro výpočet Value at Risk – metodu variancí a kovariancí, metodu historické simulace a metodu simulace Monte Carlo.
6. Popište, v čem je používání interních modelů měření rizik pro banky výhodnější než použití standardní metody. Uveďte, jaké požadavky vymezuje Vyhláška ČNB na interní modely bank – obecná kritéria, kvalitativní požadavky a zejména požadavky týkající se výpočtu VaR a stresové VaR.
7. Vysvětlíte podstatu zpětného testování, vymezte rozdíl mezi čistým a špinavým zpětným testováním. Popište stresové testování – význam, druhy, postup.
8. Charakterizujte podstatu úvěrového rizika, jeho příčiny, kvalitativní a kvantitativní stránku a jeho hlavní složky. Popište faktory ovlivňující velikost úvěrového rizika.
9. Vysvětlíte pojem úvěrová politika, vyjmenujte oblasti úvěrové politiky, blíže popište způsoby schvalování úvěrů, stanovení ceny úvěru, vymáhání úvěrů.
10. Charakterizujte hlavní oblasti regulace úvěrového rizika – limity angažovanosti, zásady klasifikace pohledávek z úvěrů.
11. Popište podstatu modelu CreditMetrics. Vysvětlíte, co ukazuje matice pravděpodobnosti přechodu (matice pravděpodobnosti migrace). Uveďte možnosti použití modelu CreditMetrics.
12. Vysvětlíte rozdíl v pojetí selhání (úvěrové události) v modelech mark-to-market a default-mode. Popište podstatu modelu CreditRisk+. Proč model CreditRisk+ pracuje se sektorovou analýzou?
13. Charakterizujte model KMV, vysvětlíte pojmy bod selhání, vzdálenost od selhání a očekávaná četnost selhání.
14. Popište podstatu McKinseyova modelu (McKinsey CreditPortfolio View). Proč McKinseyův model bere v potaz makroekonomické faktory?
15. Popište systém úvěrových analýz KPMG. Vysvětlíte pojem rizikově-neutrální. Popište, jak se rizikově-neutrální pravděpodobnost defaultu zjišťuje ze spreadu na zerobondech a k čemu se rizikově-neutrální pravděpodobnost dá využít.
16. Charakterizujte modely založené na pojistném přístupu, vysvětlíte pojmy mezní míra mortality, kumulativní míra mortality a míra přežití.
17. Vymezte, kdo je účastníkem na trhu transferu úvěrového rizika. Klasifikujte nástroje transferu úvěrového rizika podle různých hledisek, uveďte příklady.

18. Popište, jaké problémy přináší transfer úvěrového rizika do vztahu mezi dlužníkem a věřitelem.
19. Charakterizujte prodej úvěrů na sekundárním trhu – motivy, rizika, druhy prodávaných úvěrů.
20. Popište podstatu, průběh, druhy a motivy sekuritizace.
21. Vysvětlete pojmy úvěrové posílení a tranšování. Vyjmenujte žádoucí a nežádoucí vlastnosti sekuritizovaných aktiv.
22. Charakterizujte vybrané úvěrové deriváty – úvěrový dluhopis, swap úvěrového selhání, swap veškerých výnosů.
23. Klasifikujte úvěrové deriváty. Charakterizujte vybrané úvěrové deriváty – opci selhání a opci úvěrového rozpětí. Popište důvody pro použití úvěrových derivátů a rizika spojená s jejich používáním.
24. Charakterizujte podstatu a složky operačního rizika a uveďte protipatření, tj. jakým způsobem lze tyto složky operačního rizika omezit.
25. Charakterizujte metody výpočtu kapitálového požadavku k operačnímu riziku podle Basel II pravidel.
26. Vymezte rozdíl mezi přímou a nepřímou ztrátou z operačního rizika. Charakterizujte vybrané metody měření operačního rizika: přístup na základě volatility výnosů, expertní posouzení, rizikové indikátory.
27. Charakterizujte podstatu úrokového rizika. Popište účetní model (gap analýzu) měření úrokového rizika.
28. Popište ekonomický model (duraci gap) měření úrokového rizika a uveďte, jak může banka řídit úrokové riziko.
29. Definujte podstatu rizika likvidity a jeho jednotlivé složky. Uveďte, jak si banka může zajistit dostatečnou likviditu. Popište proces managementu rizika likvidity, vymezte rozdíl mezi defenzivní a ofenzivní strategií.
30. Charakterizujte poměrové ukazatele likvidity. Popište ukazatele likvidity podle pravidel Basel III.
31. Popište podstatu likvidního gapu a definujte rozdíly mezi jednotlivými druhy likvidních gapů. Popište proces tvorby likvidního gapu, charakterizujte možné výsledky. Popište monitorovací nástroje pro posouzení rizika likvidity podle pravidel Basel III.
32. Charakterizujte nevýhody tradičních ukazatelů rentability (ROA, ROE). Popište podstatu a výhody rizikově očištěné výnosnosti.
33. Popište možnosti využití rizikově očištěné výnosnosti. Charakterizujte ukazatel SVA.
34. Charakterizujte význam kapitálové přiměřenosti bank. Vymezte pojem regulovaný kapitál, popište aktuální podobu regulovaného kapitálu v České republice.
35. Vysvětlete pojem ekonomický kapitál a uveďte, jakým způsobem se vypočítává. Uveďte, pro jaké účely a za jakých podmínek mohou banky v České republice využívat ekonomický kapitál.
36. Popište historický vývoj pravidel kapitálové přiměřenosti – Basel I, dodatek k Basel I, Basel II, direktivy EU, Basel III.
37. Definujte pojem finanční konglomerát. Popište, jaké problémy představují pro dohled banky, které jsou součástí skupin, v porovnání se samostatnou bankou. Vymezte

principy kapitálové přiměřenosti skupiny. Vysvětlete, co znamená dvojnásobné nebo vícenásobné použití kapitálu.

38. Charakterizujte metody výpočtu kapitálové přiměřenosti finančních konglomerátů.

39. Vysvětlete, jakým způsobem lze zvýšit kapitálovou přiměřenost banky. Popište rozdíl mezi kapitálovou arbitráží a kapitálovou kamufláží, uveďte příklady.